

TRENDRAPPORT KUST 2012-2013

Inhoudsopgave

Kerncijfers kusttoerisme.....	1
Deel 1: Aanbod	
Logiescapaciteit in bedden.....	9
Hotels.....	10
Gastenkamers.....	12
Jeugdlogies en vakantiecentra	13
Kampeerb企业n en vakantieparken	14
Vakantiewoningen	15
Watersport en musea/ attracties	16
Deel 2: Vraag	
Verblijfstoerisme naar logiesvorm.....	19
Verblijfstoerisme naar doel	22
Bezettingsgraad hotels.....	23
Verblijfstoerisme naar herkomst.....	26
Verblijfstoerisme naar periode	38
Attracties	40
Dagtoerisme	41
Overzetboten.....	42
Deel 3: Omzet en bestedingen	
Omzet uit bestedingen	45
Directe bestedingen.....	46
Tewerkstelling.....	48
Deel 4: Logiescapaciteit naar kustgemeente	
Logiescapaciteit naar kustgemeente	51

Kerncijfers kusttoerisme

Logiesaanbod

In 2013 doet zich een stagnering voor in de beddenscapaciteit aan de Kust op **593 418 personen**.

- De capaciteit in **vakantiewoningen** blijft toenemen tot **91 696 vakantiewoningen** met 458 480 bedden.
- Voor het eerst stijgt **de hotelcapaciteit** lichtjes, wellicht te wijten aan verschuivingen van logiescategorie door het invoeren van het logiesdecreet. **200 hotels** bieden 5 707 hotelkamers aan, 212 hotelkamers meer dan in 2012. Deze bijkomende hotelkamers zijn te vinden in drie en vier sterrenhotels. Hotels met één of twee sterren verliezen kamers. De hotels worden gemiddeld iets groter met 28,5 kamers per hotel, maar blijven vooral kleinschalig met 86% van de hotels kleiner dan 50 kamers en zelfs 40% kleiner dan 15 kamers.
- Het aantal **gastenkamers** (van 1 tot 15 kamers) blijft beperkt: **143 uitbatingen met 382 kamers** waarvan een lichte daling met 28 kamers.
- Het aantal **kampeerbedrijven** bleef gelijk met **99 bedrijven** die **4 159 kortkampeerplaatsen** en **21 964 langetermijnkampeerplaatsen** aan bieden.
- De Kust beschikt over **49 uitbatingen voor jeugdlogies**, goed voor een beddenscapaciteit van **6 002 personen**. In 2013 kwam er één uitbating bij en nam het aanbod toe met 54 bedden.
- De **vakantiecentra** dalen gestaag in aantal: nu zijn er nog maar **18 uitbatingen** met ongeveer 4 574 bedden.
- **Twee vakantieparken** zorgen voor 800 huurvakantiewoningen.

Ander toeristisch aanbod

- De Kust is verder voorzien van **26 watersportclubs** en **13 jachtclubs in vier kustjachthavens** met **3 553 ligplaatsen**.
- **34 musea/attracties** met meer dan 5 000 bezoekers bieden een ruime keuze aan van attractieparken tot musea voor kunsten of historisch en ambachtelijke gerichte musea

Vraag in logies

De Kust staat voor 5,0 miljoen aankomsten en 28,4 miljoen overnachtingen.

Het jaar 2013, met een uiterst koude lente, bracht een daling in de vraag met zich mee van 435 717 aankomsten en 2,2 miljoen overnachtingen. De gemiddelde verblijfsduur in commercieel logies én tweedeverblijfstoerisme komt globaal op 5,7 nachten.

- Globaal in het commercieel logies zijn er in 2013 2,4 miljoen aankomsten en 12,5 miljoen overnachtingen (incl. directe verhuur goed voor 468 400 aankomsten en 3,7 miljoen overnachtingen). Het commercieel logies kent globaal een daling in aankomsten van -3,5% tegenover 2012 maar in overnachtingen van 9% door de verdere vermindering van de verblijfsduur in commercieel logies van 5,5 naar 5,2 nachten. Vooral in de verhuur wordt de gemiddelde verblijfsduur elk jaar korter: 13 nachten bij de verhuur via toeristische verhuurkantoren en 8 nachten bij huur via de eigenaar of derde.

Er deed zich een daling voor in aankomsten en overnachtingen in alle commerciële logiesvormen met uitzondering van de hotels, de gastenkamers, de kortkampeerplaatsen en de langetermijnkampeerplaatsen op kampeerbedrijven.

- Het tweedeverblijfsgebruik van vakantiewoningen genereerde in 2013 heel wat minder aankomsten en overnachtingen ondanks het toenemend aanbod van vakantiewoningen, wellicht voor een deel te wijten aan het minder goede weer in het voorjaar. Er trad een inkrimping op van 15% in de aankomsten en 7% in de overnachtingen. Men kwam minder vaak naar het tweede verblijf maar bleef dan gemiddeld wel iets langer (6,4 nachten). Het tweedeverblijfstoerisme in vakantiewoningen blijft een heel belangrijk onderdeel van het kusttoerisme met 1,9 miljoen aankomsten en 12,3 miljoen overnachtingen.
- Het tweedeverblijfsgebruik van plaatsen die men voor lange termijn huurt op kampeerbedrijven (langetermijnkampeerplaatsen) wordt ingeschat op 0,6 miljoen aankomsten en 3,5 miljoen overnachtingen.
- Amper 4,2% van de totale aankomsten en 2,0% van de overnachtingen in commercieel logies aan de Kust zijn toe te wijzen aan zakelijke doeleinden. De Kust is bijna hoofdzakelijk een bestemming voor vakanties.
- De gemiddelde bruto bezettingsgraad in de kusthotels klom van 46,5 tot 49,8% met pieken in juli en augustus 2013 van 82 en 87%. Van de 108 hotels in de hotelbarometer hebben 24 hotels een bruto bezettingsgraad van 60% of meer.

Ontwikkeling vraag in commercieel logies Kust naar herkomst

- 81% van de aankomsten in commercieel logies zijn binnenlands, 19% buitenlands. Van de overnachtingen zijn er 84% binnenlands en 16% buitenlands. Zowel de binnenlandse als de buitenlandse overnachtingen zijn in 2013 afgenomen.
- 96% van de aankomsten en 98% van de overnachtingen worden gegenereerd door vakantiegangers (ontspanning). Slechts een zeer beperkt deel heeft een zakelijke doeleinde.

Samenstelling en evolutie van de vraag van vakantiegangers in commercieel logies aan de Kust

Volumeverlies tegenover 2012

- De Belgische vakantiegangers zorgen voor 1,9 miljoen van de aankomsten en 10,2 miljoen van de overnachtingen met een gemiddelde verblijfsduur 5,5 nachten en zijn in aantal afgenomen met 4% in de aankomsten en 10% in de overnachtingen tegenover 2012.
- De Duitse vakantiegangers zijn goed voor 0,6 miljoen overnachtingen met 107 000 aankomsten en kennen een daling in overnachtingen van 12%. Zij verblijven gemiddeld 5,6 nachten per vakantie.
- De Nederlandse vakantiegangers zijn iets talrijker in aankomsten dan de Duitsers (116 000) maar genereren minder overnachtingen (0,5 miljoen overnachtingen). De Nederlandse markt kende een zeer sterke daling van 22% in overnachtingen. De Nederlanders verblijven met 4,3 nachten gemiddeld minder lang dan de Duitsers.
- De Luxemburgse markt is een niet onbelangrijke, vrij stabiele markt met 34 000 aankomsten (-2%) en 170 000 overnachtingen (-4%) en een gemiddelde verblijfsduur van 5,0 nachten, maar kende een negatieve evolutie in 2013.

Volumewinst tegenover 2012

- De Franse vakantiegangers kennen in 2013 het hoogste aantal aankomsten sinds 2007. Zij zijn daarmee in aankomsten iets groter (108 000) dan de Duitse markt. Ze verblijven gemiddeld slechts 4,1 nachten op vakantie aan onze Kust en zijn daarom in overnachtingen iets minder belangrijk dan de Duitse markt.
- De Britse vakantiemarkt naar de Kust daalde tot 2012 gestaag maar kent in 2013 voor het eerst terug een positieve ontwikkeling zowel in aankomsten als in overnachtingen waarmee de Britten bijna terug het volume van 2009 halen.

Spreiding van kusttoerisme over het jaar

- 38% van overnachtingen in commercieel logies vindt plaats in juli en augustus in 2013.

De gemiddelde verblijfsduur is in hoogseizoen gedaald van 7,6 in 2007 naar 6,5 nachten in 2013.

- 32% van de overnachtingen in tweedeverblijfsgebruik van vakantiewoningen vindt plaats in juli en augustus.

De gemiddelde verblijfsduur van tweede verblijvers in het hoogseizoen is sterk gedaald van 13,3 naar 9,8 nachten.

Dagtoerisme

- In 2013 kwamen 16,9 miljoen dagtoeristen naar de Kust waarvan 39% in juli en augustus.
- Hierbij komt nog ongeveer een miljoen bezoekers (dag- of verblijfstoeeristen) aan het attractiepark Plopsaland.

Omzet uit directe bestedingen van kusttoeristen

	In mio euro	In %
Bestedingen van vakantiegangers in commercieel logies	766,4	28,1
Bestedingen van tweede verblijvers (vakantiewoningen+ langetermijnkampeerplaatsen campings)	1 251,2	45,9
Bestedingen van dagtoeristen	629,0	23,1
Bestedingen meeting industrie (dag & verblijf)	60,0	2,2
Bestedingen bezoekers jachthavens (dag & verblijf)	21,1	0,8
TOTAAL	2 727,7	100,0

Deel 1: Aanbod

Tabel 1.1:
Capaciteit in bedden, logies Kust

Logiesvorm	2002	2007	2011	2012	2013	2012-2013	In % 2013
Hotels	15 917	14 013	13 372	12 474	12 933	+459	2,2
Gastenkamers	442	545	843	966	914	-52	0,2
Vakantieparken (centrale verhuur)	4 465	4 165	4 300	4 300	4 000	-300	0,7
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	19 406	14 910	15 275	16 089	15 419	-670	2,6
Vakantiecentra	7 750	7 252	5 228	5 070	4 574	-496	0,8
Jeugdlogies	4 914	5 281	5 847	5 948	6 002	+54	1,0
Vakantielogies	2 139	2 300	1 167	1 938	1 266	-672	0,2
Enkel commercieel gebruik	55 033	48 466	46 032	46 785	45 108	-1 677	7,6
Individuele vakantiewoningen	383 790	407 755	415 440	428 800	430 090	+1 290	72,5
Vakantiewoningen op vakantieparken/ tweede verblijfparken	26 260	28 290	28 760	29 155	28 390	-765	4,8
Langetermijnkampeerplaatsen	100 066	94 285	91 211	89 096	89 830	+734	15,1
Gemengd gebruik (verhuur + tweede verblijf)	510 116	530 330	535 411	547 051	548 310	+1 259	92,4
Totale beddencapaciteit	565 149	578 796	581 443	593 836	593 418	-418	100,0

Bron: Westtoer, VLIS en gemeenten

Tabel 1.2:
Capaciteit hotels naar classificatie, Kust

Classificatie	2002	2007	2011	2012	2013	2012-2013	In % 2013
*	76	45	27	20	17	-3	8,5
**	85	75	67	65	58	-7	29,0
***	114	107	102	89	97	+8	48,5
****	28	24	25	26	28	+2	14,0
Hotels	303	251	221	200	200	+0	100,0
*	1 300	834	568	451	404	-47	7,1
**	1 641	1 409	1 326	1 319	1 184	-135	20,7
***	3 043	2 977	2 875	2 556	2 803	+247	49,1
****	1 206	1 071	1 122	1 169	1 316	+147	23,1
Hotelkamers	7 190	6 291	5 891	5 495	5 707	+212	100,0

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.3:
Capaciteit hotels naar grootte, Kust

Grootte	2002	2007	2011	2012	2013	2012-2013	In % 2013
1 – 15 kamers	138	109	89	82	80	-2	40,0
16 – 50 kamers	137	118	106	92	91	-1	45,5
51 – 100 kamers	24	19	21	21	23	+2	11,5
>100 kamers	4	5	5	5	6	+1	3,0
Hotels	303	251	221	200	200	+0	100,0
1 – 15 kamers	1 402	1 110	860	804	795	-9	13,9
16 – 50 kamers	3 619	3 242	2 907	2 576	2 574	-2	45,1
51 – 100 kamers	1 645	1 300	1 474	1 462	1 575	+113	27,6
>100 kamers	524	639	650	653	763	+110	13,4
Hotelkamers	7 190	6 291	5 891	5 495	5 707	+212	100,0
Gemiddelde grootte hotels	23,7	25,1	26,7	27,5	28,5	-	-

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.4:
Capaciteit gastenkamers, Kust

	2002	2007	2011	2012	2013	2012-2013	In % 2013
<i>Aangemelde uitbatingen</i>	-	-	50	63	65	+2	45,5
<i>Vergunde uitbatingen</i>	-	-	11	18	35	+17	24,5
Uitbatingen in logiesdecreet	-	-	61	81	100	+19	69,9
Uitbatingen buiten logiesdecreet	83	105	89	75	43	-32	30,1
Uitbatingen	83	105	150	156	143	-13	100,0
<i>Aangemelde kamers</i>	-	-	95	124	123	-1	19,0
<i>Vergunde kamers</i>	-	-	43	82	144	+62	22,2
Kamers in logiesdecreet	-	-	138	206	267	+61	41,1
Kamers buiten logiesdecreet	197	243	229	204	115	-89	17,7
Kamers	197	243	367	410	382	-28	100,0

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.5:
Capaciteit jeugdlogies en vakantiecentra, Kust

	2002	2007	2011	2012	2013	2012-2013
Jeugdlogies						
Uitbatingen	43	44	48	48	49	+1
Kamers/ slaapzalen	1 030	1 176	1 174	1 186	1 192	+6
Vaste bedden­capaciteit	4 742	5 045	5 568	5 693	5 702	+9
Andere bedden­capaciteit	172	236	279	255	300	+45
Totale bedden­capaciteit	4 914	5 281	5 847	5 948	6 002	+54
Vakantiecentra						
Uitbatingen	35	31	23	21	18	-3
Kamers/ vakantiewoningen	2 490	2 385	1 767	1 717	1 556	-161
Totale bedden­capaciteit	7 750	7 252	5 228	5 070	4 574	-496

Bron: Westtoer, CJT en VLIS

Tabel 1.6:
Capaciteit op kampeerbedrijven en vakantieparken, Kust

	2002	2007	2011	2012	2013	2012-2013
Kampeerbedrijven						
Uitbatingen	112	102	101	99	99	+0
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	5 299	4 104	4 124	4 329	4 159	-170
Langetermijnkampeerplaatsen (> 31 dagen)	24 362	22 978	22 281	21 786	21 964	+178
Totaal kampeerplaatsen	29 661	27 082	26 405	26 115	26 123	+8
Vakantieparken						
Uitbatingen	4	5	4	4	2	-2
Huurvakantiewoningen (volledig in centrale verhuur)	893	833	860	860	800	-60
Vakantiewoningen	1 067	1 299	1 315	1 315	437	-878
Totaal vakantiewoningen	1 960	2 132	2 175	2 175	1 237	-938

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.7:
Capaciteit vakantiewoningen, Kust

	2002	2007	2011	2012	2013	2012-2013	In % 2013
Individuele vakantiewoningen	76 758	81 551	83 088	85 760	86 018	258	93,8
Vakantiewoningen op tweede verblijf parken	4 185	4 359	4 437	4 516	5 241	725	5,7
Vakantiewoningen op vakantieparken	1 067	1 299	1 315	1 315	437	-878	0,5
Totaal vakantiewoningen	82 010	87 209	88 840	91 591	91 696	105	100,0
Herkomst eigenaars (excl. vakantiewoningen op vakantieparken)							
België	n.b.	79 266	81 041	83 764	84 420	656	92,5
Duitsland	n.b.	2 306	2 044	2 000	2 303	303	2,5
Nederland	n.b.	1 246	1 272	1 267	1 228	-39	1,3
Frankrijk	n.b.	1 460	1 483	1 475	1 431	-44	1,6
Luxemburg	n.b.	1 117	1 175	1 202	1 274	72	1,4
Verenigd Koninkrijk	n.b.	95	94	99	105	6	0,1
Niet-buurlanden	n.b.	420	416	469	498	29	0,5
Totaal	80 943	85 910	87 525	90 276	91 259	983	100,0

Bron: Gemeentelijke hoofdkohieren tweede woningen, VLIS en Westtoer

Tabel 1.8:
Watersport en musea/ attracties, Kust

	2002	2007	2011	2012	2013	2012-2013
Watersport						
Watersportclubs	25	27	26	26	26	0
Jachtclubs	12	13	13	13	13	0
Ligplaatsen in jachthavens	3 153	3 517	3 553	3 553	3 553	0
Musea/ Attracties (> 5000 bezoekers) 2003						
Attractieparken/ Rondvaarten	13	9	12	12	11	-1
Wetenschap / Natuur	4	3	3	4	4	0
Kunsten	4	2	4	4	4	0
Historisch	7	4	11	11	11	0
Ambachtelijk	4	7	4	4	4	0
Totaal musea/ attracties	32	25	34	35	34	-1

Bron: Westtoer en MDK

Deel 2: Vraag

Tabel 2.1:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (aankomsten), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Hotels	901 255	831 662	864 128	834 986	854 888	+19 902
Gastenkamers	25 645	30 816	38 731	35 453	46 454	+11 001
Vakantieparken	219 499	192 784	251 820	223 057	220 895	-2 162
Kortkampeerplaatsen	123 434	128 971	120 080	118 534	120 694	+2 160
Vakantiecentra	380 395	384 816	409 545	396 527	384 680	-11 847
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	370 619	365 290	336 530	326 917	306 198	-20 719
Directe verhuur (via eigenaar/ derde)	559 323	557 167	557 302	554 683	468 366	-86 317
Commercieel logies	2 580 170	2 491 506	2 578 136	2 490 157	2 402 175	-87 982
Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	1 746 357	1 739 014	2 334 913	2 297 239	1 944 291	-352 948
Langetermijnkampeerplaatsen	616 960	616 796	612 066	598 767	603 980	+5 213
Tweedeverblijfsgebruik	2 363 317	2 355 810	2 946 979	2 896 006	2 548 271	-347 735
Totaal	4 943 487	4 847 316	5 525 115	5 386 163	4 950 446	-435 717

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.2:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (overnachtingen), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Hotels	2 128 449	1 886 087	1 861 350	1 785 211	1 801 276	+16 065
Gastenkamers	58 983	70 876	89 080	73 275	95 088	+21 813
Vakantieparken	1 101 581	949 721	1 162 118	1 007 935	975 167	-32 768
Kortkampeerplaatsen	707 948	667 119	631 783	588 034	573 016	-15 018
Vakantiecentra	1 426 008	1 387 995	1 410 524	1 357 280	1 310 313	-46 967
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	5 379 153	4 968 051	4 519 313	4 282 224	3 986 298	-295 926
Directe verhuur (via eigenaar/ derde)	5 517 221	4 987 014	4 822 780	4 668 298	3 748 529	-919 769
Commercieel logies	16 319 343	14 916 863	14 496 948	13 762 257	12 489 687	-1 272 570
Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	13 300 362	12 469 672	13 929 317	13 270 277	12 347 824	-922 453
Langetermijnkampeerplaatsen	3 593 872	3 595 759	3 568 943	3 493 590	3 519 413	+25 823
Tweedeverblijfsgebruik	16 894 234	16 065 431	17 498 260	16 763 867	15 867 237	-896 630
Totaal	33 213 577	30 982 294	31 995 208	30 526 124	28 356 924	-2 169 200

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.3:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (gemiddelde verblijfsduur in nachten), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2011	2012	2013
Hotels	2,4	2,3	2,2	2,1	2,1
Gastenkamers	2,3	2,3	2,3	2,1	2,0
Vakantieparken	5,0	4,9	4,6	4,5	4,4
Kortkampeerplaatsen	5,7	5,2	5,3	5,0	4,7
Vakantiecentra	3,7	3,6	3,4	3,4	3,4
Jeugdlogies					
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,5	13,6	13,4	13,1	13,0
Directe verhuur (via eigenaar/ derde)	9,9	9,0	8,7	8,4	8,0
Commercieel logies	6,3	6,0	5,6	5,5	5,2
Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	7,6	7,2	6,0	5,8	6,4
Langetermijnkampeerplaatsen	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
Tweedeverblijfsgebruik	7,1	6,8	5,9	5,8	6,2
Totaal	6,7	6,4	5,8	5,7	5,7

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.4:
Verblijfstoerisme commercieel logies naar doel, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	2 580 170	2 491 506	2 578 136	2 490 157	2 402 175	-87 982
Ontspanning, vakantie	2 449 121	2 405 698	2 484 321	2 388 333	2 302 310	-86 023
Conferenties, congres, seminaries	53 602	34 188	56 167	59 282	56 766	-2 516
Andere beroepsdoeleinden	77 447	51 620	37 648	42 542	43 099	+557
Overnachtingen	16 319 343	14 916 863	14 496 948	13 762 257	12 489 687	-1 272 570
Ontspanning, vakantie	15 998 033	14 725 781	14 273 245	13 516 256	12 241 775	-1 274 481
Conferenties, congres, seminaries	112 032	77 237	132 347	145 910	152 405	+6 495
Andere beroepsdoeleinden	209 278	113 845	91 356	100 091	95 507	-4 584
Gemiddelde verblijfsduur in nachten	6,3	6,0	5,6	5,5	5,2	-
Ontspanning, vakantie	6,5	6,1	5,7	5,7	5,3	-
Conferenties, congres, seminaries	2,1	2,3	2,4	2,5	2,7	-
Andere beroepsdoeleinden	2,7	2,2	2,4	2,4	2,2	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.5:
Bruto kamerbezettingsgraad hotels (in %), Kust

Maand	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Januari	19,4	19,2	16,8	16,4	18,5	20,3	20,0
Februari	29,5	30,8	27,3	26,4	24,2	26,9	28,5
Maart	30,9	35,9	28,0	27,0	34,3	33,1	37,0
April	55,7	41,9	49,5	51,9	53,7	50,2	46,8
Mei	52,0	58,5	55,9	52,8	52,7	55,0	58,2
Juni	57,4	56,3	56,0	58,9	64,5	59,3	64,6
Juli	70,2	71,6	72,9	76,6	73,0	71,0	82,1
Augustus	78,3	76,3	82,2	80,1	78,0	81,1	87,4
September	62,9	57,8	59,8	59,7	64,2	62,9	65,5
Oktober	41,0	39,0	35,8	37,3	42,4	36,9	43,0
November	31,5	30,0	28,3	29,0	30,0	30,8	32,5
December	30,3	28,0	26,1	25,0	25,7	28,8	30,3
Jaar	46,7	45,7	45,2	45,2	46,9	46,5	49,8
Aantal hotels in steekproef	118	129	137	138	132	112	108

Bron: Westtoer (Hotelbarometer)

Tabel 2.6:
Netto kamerbezettingsgraad hotels (in %), Kust

Maand	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Januari	31,2	29,2	26,8	25,3	28,1	30,9	29,8
Februari	37,3	37,9	34,5	33,4	33,8	34,5	35,2
Maart	35,9	39,5	33,0	32,6	40,2	38,5	43,2
April	56,7	43,2	50,6	53,5	55,0	51,1	47,3
Mei	52,7	59,4	56,6	53,5	52,9	55,9	59,2
Juni	58,3	56,8	57,0	59,6	65,5	59,5	65,5
Juli	70,5	71,4	73,0	76,9	72,6	71,2	82,0
Augustus	78,5	76,3	82,9	80,0	78,0	80,8	87,4
September	64,0	59,6	61,8	61,2	65,0	63,8	66,7
Oktober	46,7	45,4	41,3	42,5	47,4	42,4	50,8
November	40,6	39,0	35,0	37,2	37,3	39,6	42,5
December	40,0	36,6	34,1	32,8	34,2	38,2	40,6
Jaar	52,4	51,3	50,8	51,0	52,7	52,0	55,8
Aantal hotels in steekproef	118	129	137	138	132	112	108

Bron: Westtoer (Hotelbarometer)

Tabel 2.7:
Aantal hotels naar categorie van kamerbezettingsgraad hotels, Kust

Bruto bezettingsgraad	2009	2010	2011	2012	2013
70,0 en meer	4	4	5	5	5
60,0 – 69,9	14	10	17	10	19
50,0 – 59,9	31	31	27	29	22
40,0 – 49,9	26	28	29	19	28
30,0 – 39,9	34	34	27	27	20
Minder dan 30,0	28	31	27	22	14
Aantal hotels in steekproef	137	138	132	112	108

Bron: Westtoer (Hotelbarometer)

Tabel 2.8:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	2 580 170	2 491 506	2 578 136	2 490 157	2 402 175	-87 982
België	2 042 948	2 007 278	2 056 760	2 014 145	1 945 098	-69 047
Nederland	166 106	152 447	169 677	145 479	120 323	-25 156
Duitsland	118 566	119 005	131 492	117 345	111 205	-6 140
Frankrijk	85 498	93 711	107 963	101 232	110 309	+9 077
Verenigd Koninkrijk	91 111	52 311	47 898	49 662	49 177	-485
Luxemburg	36 108	34 833	38 289	35 483	35 015	-468
Niet-buurlanden	39 833	31 921	26 057	26 811	31 048	+4 237
Overnachtingen	16 319 343	14 916 863	14 496 948	13 762 257	12 489 687	-1 272 570
België	13 527 477	12 532 984	12 074 982	11 549 433	10 431 477	-1 117 956
Nederland	962 327	748 888	754 460	656 004	511 368	-144 636
Duitsland	725 190	706 696	761 297	691 509	610 894	-80 615
Frankrijk	474 135	423 029	452 773	415 150	449 716	+34 566
Verenigd Koninkrijk	297 075	168 697	157 651	156 747	162 553	+5 806
Luxemburg	199 308	185 044	193 539	179 702	173 459	-6 243
Niet-buurlanden	133 831	151 525	102 246	113 712	150 220	+36 508
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,3	6,0	5,6	5,5	5,2	-
België	6,6	6,2	5,9	5,7	5,4	-
Nederland	5,8	4,9	4,4	4,5	4,2	-
Duitsland	6,1	5,9	5,8	5,9	5,5	-
Frankrijk	5,5	4,5	4,2	4,1	4,1	-
Verenigd Koninkrijk	3,3	3,2	3,3	3,2	3,3	-
Luxemburg	5,5	5,3	5,1	5,1	5,0	-
Niet-buurlanden	3,4	4,7	3,9	4,2	4,8	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.9:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij vakanties, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	2 449 121	2 405 698	2 484 321	2 388 333	2 302 310	-86 023
België	1 950 661	1 942 866	1 983 312	1 932 990	1 864 961	-68 029
Nederland	162 324	149 921	165 612	139 994	115 615	-24 379
Duitsland	114 400	115 402	126 647	113 613	107 259	-6 354
Frankrijk	82 402	91 181	105 998	99 048	108 184	+9 136
Verenigd Koninkrijk	75 839	47 310	44 452	45 946	46 481	+535
Luxemburg	34 801	34 059	37 065	34 345	33 845	-500
Niet-buurlanden	28 694	24 959	21 235	22 397	25 965	+3 568
Overnachtingen	15 998 033	14 725 781	14 273 245	13 516 256	12 241 775	-1 274 481
België	13 307 361	12 393 766	11 902 644	11 362 711	10 235 337	-1 127 374
Nederland	954 001	743 334	745 696	642 883	501 211	-141 672
Duitsland	715 282	697 127	748 498	676 498	596 431	-80 067
Frankrijk	465 774	418 423	449 331	410 941	445 805	+34 864
Verenigd Koninkrijk	252 446	155 413	149 038	146 127	156 635	+10 508
Luxemburg	194 983	182 671	189 413	175 898	169 580	-6 318
Niet-buurlanden	108 186	135 047	88 625	101 198	136 776	+35 578
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,5	6,1	5,7	5,7	5,3	-
België	6,8	6,4	6,0	5,9	5,5	-
Nederland	5,9	5,0	4,5	4,6	4,3	-
Duitsland	6,3	6,0	5,9	6,0	5,6	-
Frankrijk	5,7	4,6	4,2	4,1	4,1	-
Verenigd Koninkrijk	3,3	3,3	3,4	3,2	3,4	-
Luxemburg	5,6	5,4	5,1	5,1	5,0	-
Niet-buurlanden	3,8	5,4	4,2	4,5	5,3	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.10:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij zakentoeerisme, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	131 049	85 808	93 815	101 824	99 865	-1 959
België	92 287	64 412	73 448	81 155	80 137	-1 018
Nederland	3 782	2 526	4 065	5 485	4 708	-777
Duitsland	4 166	3 603	4 845	3 732	3 946	+214
Frankrijk	3 096	2 530	1 965	2 184	2 125	-59
Verenigd Koninkrijk	15 272	5 001	3 446	3 716	2 696	-1 020
Luxemburg	1 307	774	1 224	1 138	1 170	+32
Niet-buurlanden	11 139	6 962	4 822	4 414	5 083	+669
Overnachtingen	321 310	191 082	223 703	246 001	247 912	+1 911
België	220 116	139 218	172 338	186 722	196 140	+9 418
Nederland	8 326	5 554	8 764	13 121	10 157	-2 964
Duitsland	9 908	9 569	12 799	15 011	14 463	-548
Frankrijk	8 361	4 606	3 442	4 209	3 911	-298
Verenigd Koninkrijk	44 629	13 284	8 613	10 620	5 918	-4 702
Luxemburg	4 325	2 373	4 126	3 804	3 879	+75
Niet-buurlanden	25 645	16 478	13 621	12 514	13 444	+930
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	2,5	2,2	2,4	2,4	2,5	-
België	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
Nederland	2,2	2,2	2,2	2,4	2,2	-
Duitsland	2,4	2,7	2,6	4,0	3,7	-
Frankrijk	2,7	1,8	1,8	1,9	1,8	-
Verenigd Koninkrijk	2,9	2,7	2,5	2,9	2,2	-
Luxemburg	3,3	3,1	3,4	3,3	3,3	-
Niet-buurlanden	2,3	2,4	2,8	2,8	2,6	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.11:
Logiesvorm van Belgische vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	1 950 661	1 942 866	1 983 312	1 932 990	1 864 961	-68 029
Hotels	581 810	571 147	595 384	586 269	606 869	+20 600
Gastenkamers	19 288	22 874	28 985	25 101	35 456	+10 355
Vakantieparken	97 961	92 162	116 082	104 205	105 665	+1 460
Kortkampeerplaatsen	83 937	87 351	77 566	77 983	79 419	+1 436
Vakantiecentra Jeugdlogies	331 092	340 644	361 356	347 956	338 118	-9 838
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	313 863	306 522	285 015	275 858	259 689	-16 169
Directe verhuur	522 710	522 166	518 924	515 618	439 745	-75 873
Overnachtingen	13 307 361	12 393 766	11 902 644	11 362 711	10 235 337	-1 127 374
Hotels	1 322 831	1 253 344	1 226 831	1 190 150	1 206 540	+16 390
Gastenkamers	42 826	50 477	64 580	50 262	69 304	+19 042
Vakantieparken	482 315	462 655	511 878	461 182	453 012	-8 170
Kortkampeerplaatsen	509 322	479 352	426 854	408 238	393 151	-15 087
Vakantiecentra Jeugdlogies	1 279 555	1 274 070	1 287 440	1 235 708	1 184 247	-51 461
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	4 611 041	4 235 622	3 883 982	3 664 324	3 415 413	-248 911
Directe verhuur	5 059 471	4 638 246	4 501 079	4 352 847	3 513 670	-839 177
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,8	6,4	6,0	5,9	5,5	-
Hotels	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0	-
Gastenkamers	2,2	2,2	2,2	2,0	2,0	-
Vakantieparken	4,9	5,0	4,4	4,4	4,3	-
Kortkampeerplaatsen	6,1	5,5	5,5	5,2	5,0	-
Vakantiecentra Jeugdlogies	3,9	3,7	3,6	3,6	3,5	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,7	13,8	13,6	13,3	13,2	-
Directe verhuur	9,7	8,9	8,7	8,4	8,0	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.12:
Logiesvorm van buitenlandse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	498 460	462 832	501 009	455 343	437 349	-17 994
Hotels	232 118	202 018	207 193	182 572	181 398	-1 174
Gastenkamers	6 357	7 942	9 746	8 092	9 032	+940
Vakantieparken	113 164	100 622	134 288	117 028	115 094	-1 934
Kortkampeerplaatsen	39 497	41 620	42 510	40 448	40 772	+324
Vakantiecentra	13 955	16 861	17 379	17 079	15 923	-1 156
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	56 756	58 768	51 515	51 059	46 509	-4 550
Directe verhuur	36 613	35 001	38 378	39 065	28 621	-10 444
Overnachtingen	2 690 672	2 332 015	2 370 601	2 153 545	2 006 438	-147 107
Hotels	601 081	509 751	499 856	440 724	443 034	+2 310
Gastenkamers	16 157	20 399	24 500	18 267	21 869	+3 602
Vakantieparken	598 800	487 066	640 979	538 035	521 566	-16 469
Kortkampeerplaatsen	198 626	187 767	204 925	179 289	170 980	-8 309
Vakantiecentra	50 146	45 835	43 309	43 879	43 245	-634
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	768 112	732 429	635 331	617 900	570 885	-47 015
Directe verhuur	457 750	348 768	321 701	315 451	234 859	-80 592
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,4	5,0	4,7	4,7	4,6	-
Hotels	2,6	2,5	2,4	2,4	2,4	-
Gastenkamers	2,5	2,6	2,5	2,3	2,4	-
Vakantieparken	5,3	4,8	4,8	4,6	4,5	-
Kortkampeerplaatsen	5,0	4,5	4,8	4,4	4,2	-
Vakantiecentra	3,6	2,7	2,5	2,6	2,7	-
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	13,5	12,5	12,3	12,1	12,3	-
Directe verhuur	12,5	10,0	8,4	8,1	8,2	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.13:
Logiesvorm van Nederlandse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	162 324	149 921	165 612	139 994	115 615	-24 379
Hotels	59 019	56 677	60 192	50 637	44 318	-6 319
Gastenkamers	1 555	2 082	2 421	2 347	2 332	-15
Vakantieparken	50 251	45 821	56 061	41 794	32 385	-9 409
Kortkampeerplaatsen	17 985	14 716	17 289	15 428	15 146	-282
Vakantiecentra Jeugdlogies	3 663	4 541	5 629	5 260	3 942	-1 318
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	15 109	14 570	11 393	11 674	9 090	-2 584
Directe verhuur	14 742	11 514	12 627	12 854	8 402	-4 452
Overnachtingen	954 001	743 334	745 696	642 883	501 211	-141 672
Hotels	128 007	122 164	124 682	103 836	88 298	-15 538
Gastenkamers	3 316	4 472	5 251	4 872	5 300	+428
Vakantieparken	266 380	226 597	269 569	196 404	154 872	-41 532
Kortkampeerplaatsen	101 910	70 750	86 614	71 645	70 809	-836
Vakantiecentra Jeugdlogies	9 130	11 077	12 641	12 880	9 154	-3 726
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	212 299	182 775	144 317	152 927	114 537	-38 390
Directe verhuur	232 959	125 499	102 622	100 319	58 241	-42 078
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,9	5,0	4,5	4,6	4,3	-
Hotels	2,2	2,2	2,1	2,1	2,0	-
Gastenkamers	2,1	2,1	2,2	2,1	2,3	-
Vakantieparken	5,3	4,9	4,8	4,7	4,8	-
Kortkampeerplaatsen	5,7	4,8	5,0	4,6	4,7	-
Vakantiecentra Jeugdlogies	2,5	2,4	2,2	2,4	2,3	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,1	12,5	12,7	13,1	12,6	-
Directe verhuur	15,8	10,9	8,1	7,8	6,9	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.14:
Logiesvorm van Duitse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	114 400	115 402	126 647	113 613	107 259	-6 354
Hotels	43 441	40 382	43 457	36 712	39 271	+2 559
Gastenkamers	2 475	3 080	3 563	2 254	2 806	+552
Vakantieparken	24 668	24 338	27 546	24 371	20 649	-3 722
Kortkampeerplaatsen	9 975	11 683	14 896	13 813	13 991	+178
Vakantiecentra	2 402	2 935	3 049	2 687	2 728	+41
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	21 870	23 463	22 644	22 354	20 408	-1 946
Directe verhuur	9 569	9 521	11 492	11 422	7 406	-4 016
Overnachtingen	715 282	697 127	748 498	676 498	596 431	-80 067
Hotels	127 115	118 826	124 524	106 577	110 661	+4 084
Gastenkamers	6 994	8 922	9 837	6 278	8 361	+2 083
Vakantieparken	158 464	135 012	162 405	135 123	111 100	-24 023
Kortkampeerplaatsen	49 864	54 480	81 460	70 913	65 287	-5 626
Vakantiecentra	6 141	8 703	8 432	7 719	7 276	-443
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	269 533	272 035	262 430	252 504	227 792	-24 712
Directe verhuur	97 171	99 149	99 410	97 384	65 954	-31 430
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,3	6,0	5,9	6,0	5,6	-
Hotels	2,9	2,9	2,9	2,9	2,8	-
Gastenkamers	2,8	2,9	2,8	2,8	3,0	-
Vakantieparken	6,4	5,5	5,9	5,5	5,4	-
Kortkampeerplaatsen	5,0	4,7	5,5	5,1	4,7	-
Vakantiecentra	2,6	3,0	2,8	2,9	2,7	-
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	12,3	11,6	11,6	11,3	11,2	-
Directe verhuur	10,2	10,4	8,7	8,5	8,9	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.15:
Logiesvorm van Franse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	82 402	91 181	105 998	99 048	108 184	+9 136
Hotels	25 934	31 052	34 098	28 794	29 545	+751
Gastenkamers	779	946	1 347	1 460	1 833	+373
Vakantieparken	28 341	24 940	43 989	42 879	52 849	+9 970
Kortkampeerplaatsen	5 652	9 016	3 618	3 449	3 768	+319
Vakantiecentra	3 268	4 043	4 128	4 013	4 458	+445
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	11 690	11 839	9 716	8 896	8 157	-739
Directe verhuur	6 738	9 345	9 102	9 557	7 574	-1 983
Overnachtingen	465 774	418 423	449 331	410 941	445 805	+34 864
Hotels	49 892	57 023	60 469	50 266	52 426	+2 160
Gastenkamers	1 543	1 847	2 568	2 629	3 463	+834
Vakantieparken	117 463	96 082	173 846	166 579	207 897	+41 318
Kortkampeerplaatsen	25 640	42 223	11 663	10 710	10 630	-80
Vakantiecentra	19 771	9 291	7 647	7 925	12 606	+4 681
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	170 651	143 196	122 714	102 189	95 874	-6 315
Directe verhuur	80 814	68 761	70 424	70 643	62 909	-7 734
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,7	4,6	4,2	4,1	4,1	-
Hotels	1,9	1,8	1,8	1,7	1,8	-
Gastenkamers	2,0	2,0	1,9	1,8	1,9	-
Vakantieparken	4,1	3,9	4,0	3,9	3,9	-
Kortkampeerplaatsen	4,5	4,7	3,2	3,1	2,8	-
Vakantiecentra	6,0	2,3	1,9	2,0	2,8	-
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,6	12,1	12,6	11,5	11,8	-
Directe verhuur	12,0	7,4	7,7	7,4	8,3	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.16:
Logiesvorm van Britse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	75 839	47 310	44 452	45 946	46 481	+535
Hotels	63 398	39 039	34 290	33 332	33 587	+255
Gastenkamers	702	739	930	799	826	+27
Vakantieparken	6 412	2 172	2 846	4 176	4 695	+519
Kortkampeerplaatsen	2 778	2 793	3 243	3 990	3 602	-388
Vakantiecentra	1 227	1 579	1 564	1 951	2 008	+57
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	925	709	1 057	1 184	1 298	+114
Directe verhuur	397	279	522	514	465	-49
Overnachtingen	252 446	155 413	149 038	146 127	156 635	+10 508
Hotels	186 756	116 119	96 960	92 919	96 044	+3 125
Gastenkamers	1 889	2 047	2 684	1 882	1 992	+110
Vakantieparken	36 114	11 116	13 780	19 057	22 265	+3 208
Kortkampeerplaatsen	9 641	9 007	12 021	11 268	9 955	-1 313
Vakantiecentra	3 282	4 540	3 854	4 153	4 858	+705
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	13 156	10 028	16 901	14 331	16 752	+2 421
Directe verhuur	1 608	2 556	2 838	2 517	4 769	+2 252
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	3,3	3,3	3,4	3,2	3,4	-
Hotels	2,9	3,0	2,8	2,8	2,9	-
Gastenkamers	2,7	2,8	2,9	2,4	2,4	-
Vakantieparken	5,6	5,1	4,8	4,6	4,7	-
Kortkampeerplaatsen	3,5	3,2	3,7	2,8	2,8	-
Vakantiecentra	2,7	2,9	2,5	2,1	2,4	-
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,2	14,1	16,0	12,1	12,9	-
Directe verhuur	4,1	9,2	5,4	4,9	10,3	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.17:
Logiesvorm van Luxemburgse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	34 801	34 059	37 065	34 345	33 845	-500
Hotels	18 509	19 099	21 251	19 573	19 630	+57
Gastenkamers	491	661	948	306	342	+36
Vakantieparken	3 104	2 976	3 082	2 723	2 889	+166
Kortkampeerplaatsen	1 054	1 188	1 271	1 280	1 178	-102
Vakantiecentra	1 729	1 942	1 687	1 990	1 618	-372
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	5 592	5 560	4 884	4 435	4 650	+215
Directe verhuur	4 322	2 633	3 942	4 038	3 538	-500
Overnachtingen	194 983	182 671	189 413	175 898	169 580	-6 318
Hotels	58 252	59 055	61 808	56 954	57 088	+134
Gastenkamers	1 575	2 040	2 824	695	826	+131
Vakantieparken	17 875	16 128	16 529	14 726	14 913	+187
Kortkampeerplaatsen	5 170	5 767	5 928	7 675	5 657	-2 018
Vakantiecentra	8 178	8 294	7 646	8 044	6 688	-1 356
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	68 584	66 803	56 962	50 786	56 414	+5 628
Directe verhuur	35 349	24 584	37 716	37 018	27 994	-9 024
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,6	5,4	5,1	5,1	5,0	-
Hotels	3,1	3,1	2,9	2,9	2,9	-
Gastenkamers	3,2	3,1	3,0	2,3	2,4	-
Vakantieparken	5,8	5,4	5,4	5,4	5,2	-
Kortkampeerplaatsen	4,9	4,9	4,7	6,0	4,8	-
Vakantiecentra	4,7	4,3	4,5	4,0	4,1	-
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	12,3	12,0	11,7	11,5	12,1	-
Directe verhuur	8,2	9,3	9,6	9,2	7,9	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.18:
Logiesvorm van vakantiegangers uit niet-buurlanden in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	28 694	24 959	21 235	22 397	25 965	+3 568
Hotels	21 817	15 769	13 905	13 524	15 047	+1 523
Gastenkamers	355	434	537	926	893	-33
Vakantieparken	388	375	764	1 085	1 627	+542
Kortkampeerplaatsen	2 053	2 224	2 193	2 488	3 087	+599
Vakantiecentra	1 666	1 821	1 322	1 178	1 169	-9
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	1 570	2 627	1 821	2 516	2 906	+390
Directe verhuur	845	1 709	693	680	1 236	+556
Overnachtingen	108 186	135 047	88 625	101 198	136 776	+35 578
Hotels	51 059	36 564	31 413	30 172	38 517	+8 345
Gastenkamers	840	1 071	1 336	1 911	1 927	+16
Vakantieparken	2 504	2 131	4 850	6 146	10 519	+4 373
Kortkampeerplaatsen	6 401	5 540	7 239	7 078	8 642	+1 564
Vakantiecentra	3 644	3 930	3 089	3 158	2 663	-495
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	33 889	57 592	32 007	45 163	59 516	+14 353
Directe verhuur	9 849	28 219	8 691	7 570	14 992	+7 422
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	3,8	5,4	4,2	4,5	5,3	-
Hotels	2,3	2,3	2,3	2,2	2,6	-
Gastenkamers	2,4	2,5	2,5	2,1	2,2	-
Vakantieparken	6,5	5,7	6,3	5,7	6,5	-
Kortkampeerplaatsen	3,1	2,5	3,3	2,8	2,8	-
Vakantiecentra	2,2	2,2	2,3	2,7	2,3	-
Jeugdlogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	21,6	21,9	17,6	18,0	20,5	-
Directe verhuur	11,7	16,5	12,5	11,1	12,1	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.19:
Herkomst van tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Aankomsten	1 746 357	1 739 014	2 334 913	2 297 239	1 944 291	-352 948
België	1 632 433	1 644 244	2 194 474	2 157 151	1 855 951	-301 200
Nederland	38 911	33 535	45 116	45 156	25 144	-20 012
Duitsland	24 533	17 020	31 833	31 246	15 377	-15 869
Frankrijk	33 545	26 217	38 109	38 332	28 268	-10 064
Verenigd Koninkrijk	1 439	1 156	1 664	1 705	1 893	+188
Luxemburg	10 136	12 702	16 266	16 317	12 476	-3 841
Niet-buurlanden	5 360	4 140	7 451	7 332	5 182	-2 150
Overnachtingen	13 300 363	12 469 672	13 929 317	13 270 277	12 347 824	-922 453
België	12 086 567	11 554 667	12 721 525	12 106 430	11 487 059	-619 371
Nederland	438 507	299 851	362 816	341 515	247 701	-93 814
Duitsland	251 915	173 835	268 606	262 724	161 654	-101 070
Frankrijk	253 487	186 392	280 469	265 979	195 228	-70 751
Verenigd Koninkrijk	17 564	10 162	11 650	11 068	8 082	-2 986
Luxemburg	114 114	155 919	138 953	132 100	157 187	+25 087
Niet-buurlanden	138 209	88 846	145 298	150 461	90 913	-59 548
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	7,6	7,2	6,0	5,8	6,4	-
België	7,4	7,0	5,8	5,6	6,2	-
Nederland	11,3	8,9	8,0	7,6	9,9	-
Duitsland	10,3	10,2	8,4	8,4	10,5	-
Frankrijk	7,6	7,1	7,4	6,9	6,9	-
Verenigd Koninkrijk	12,2	8,8	7,0	6,5	4,3	-
Luxemburg	11,3	12,3	8,5	8,1	12,6	-
Niet-buurlanden	25,8	21,5	19,5	20,5	17,5	-

Bron: Westtoer

Tabel 2.20:
 Spreiding van verblijfstoerisme in commercieel logies (overnachtingen) over het jaar, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013	2012-2013
Januari	248 660	185 961	217 832	233 650	197 007	-36 643
Februari	447 554	356 923	291 655	355 190	342 981	-12 209
Maart	532 758	417 241	524 138	477 746	518 786	+41 040
April	1 744 971	1 422 757	1 490 872	1 364 257	1 118 138	-246 119
Mei	1 354 081	1 346 741	1 054 459	1 256 835	1 096 450	-160 385
Juni	1 897 227	1 587 730	1 705 379	1 446 062	1 257 234	-188 828
Juli	2 856 591	2 689 221	2 731 931	2 463 884	2 206 289	-257 595
Augustus	2 949 492	3 027 411	2 738 021	2 622 417	2 521 742	-100 675
September	1 876 967	1 573 536	1 442 614	1 386 410	1 247 653	-138 757
Oktober	923 617	798 356	795 786	758 093	735 005	-23 088
November	616 683	629 692	659 240	571 928	496 300	-75 628
December	870 742	881 294	845 021	825 785	752 102	-73 683
Totaal	16 319 343	14 916 863	14 496 948	13 762 257	12 489 687	-1 272 570
% jul / aug commercieel logies	35,6	38,3	37,7	37,0	37,9	-
% jul / aug tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	31,6	33,3	31,8	30,3	32,4	-

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.21:
Gemiddelde verblijfsduur in nachten in juli / augustus, Kust

	2007	2009	2011	2012	2013
Juli / augustus					
Hotels	2,7	2,5	2,4	2,4	2,3
Gastenkamers	2,6	2,6	2,6	2,3	2,2
Vakantieparken	6,9	6,2	6,1	5,8	5,4
Kortkampeerplaatsen	6,3	5,6	5,8	5,4	5,0
Vakantiecentra	5,4	5,1	5,0	5,0	4,9
Jeugdlogies					
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,8	13,7	13,7	13,6	13,2
Directe verhuur	13,2	12,0	12,0	11,8	10,4
Commercieel logies	7,6	7,1	7,1	7,2	6,5
Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	13,3	11,5	9,5	9,4	9,8
Buiten juli / augustus					
Hotels	2,2	2,2	2,1	1,9	2,0
Gastenkamers	2,2	2,2	2,2	2,1	1,8
Vakantieparken	4,5	4,5	4,3	4,4	3,8
Kortkampeerplaatsen	5,0	4,6	4,7	5,6	3,3
Vakantiecentra	3,3	3,2	3,0	3,6	2,2
Jeugdlogies					
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,4	13,5	13,2	12,8	12,9
Directe verhuur	8,7	7,6	7,3	7,1	6,9
Commercieel logies	5,4	5,1	4,7	4,9	4,3
Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	6,4	6,0	5,1	5,0	5,4

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.22:
Bezoekers aan attracties (> 5 000 bezoekers), Kust

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2012-2013
Januari	33 678	23 142	24 701	23 043	45 739	35 339	36 214	+ 875
Februari	65 534	44 480	41 235	51 156	29 889	41 547	38 186	-3 361
Maart	61 811	97 551	53 830	58 187	64 179	61 564	73 231	+11 667
April	231 271	146 409	250 976	300 446	250 584	252 149	239 732	-12 417
Mei	215 351	225 332	264 922	279 155	216 859	254 732	239 491	-15 241
Juni	193 323	185 626	201 423	219 390	270 295	231 773	240 480	+8 707
Juli	384 056	395 610	392 935	412 664	436 105	436 292	403 384	-32 908
Augustus	439 989	463 680	498 028	532 105	498 627	491 231	477 452	-13 779
September	182 905	145 448	174 665	169 614	172 795	194 267	199 048	+4 781
Oktober	122 806	152 170	122 693	151 021	183 744	170 141	182 006	+11 865
November	70 764	62 527	100 098	118 623	119 619	81 844	90 902	+9 058
December	76 376	52 686	57 276	35 648	70 966	69 736	96 729	+26 993
Totaal	2 077 864	1 994 661	2 182 782	2 351 052	2 359 401	2 320 615	2 316 855	-3 760
% juli / augustus	39,7	43,1	40,8	40,2	39,6	40,0	38,0	-
Aantal attracties in steekproef	25	27	30	30	29	30	29	-

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)

Tabel 2.23:
Aantal dagtoeristen naar de Kust

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2012-2013
Januari	607 000	525 000	569 000	476 000	641 000	609 000	350 000	-259 000
Februari	815 000	943 000	798 000	609 000	617 000	531 000	418 000	-113 000
Maart	1 061 000	798 000	1 084 000	818 000	1 143 000	980 000	799 000	-181 000
April	2 346 000	1 096 000	2 016 000	2 065 000	2 266 000	1 482 000	1 517 000	+35 000
Mei	1 653 000	1 705 000	1 970 000	1 939 000	1 486 000	1 884 000	1 573 000	-311 000
Juni	1 483 000	1 388 000	1 612 000	1 727 000	1 972 000	1 405 000	1 482 000	+77 000
Juli	2 919 000	2 855 000	3 028 000	3 360 000	2 871 000	2 935 000	3 315 000	+380 000
Augustus	3 332 000	2 753 000	3 719 000	3 021 000	3 189 000	3 411 000	3 359 000	-52 000
September	1 453 000	1 227 000	1 337 000	1 337 000	1 548 000	1 461 000	1 378 000	-83 000
Oktober	1 041 000	1 061 000	989 000	1 286 000	1 505 000	891 000	994 000	+103 000
November	605 000	706 000	800 000	867 000	1 036 000	757 000	880 000	+123 000
December	697 000	890 000	687 000	464 000	711 000	623 000	865 000	+242 000
Totaal	18 012 000	15 947 000	18 607 000	17 968 000	18 984 000	16 969 000	16 930 000	-39 000
% juli / augustus	34,7	35,2	36,3	35,5	31,9	37,4	39,4	-

Bron: Westtoer onderzoek en meetsysteem

Tabel 2.24:
Aantal gebruikers overzetboten, Kust

	Nieuwpoort					Oostende			
	2011	2012	2013	2012-2013		2011	2012	2013	2012-2013
Januari	0	4 971	5 636	+665	0	16 523	15 543	-980	
Februari	0	10 061	6 811	-3 250	0	21 740	17 254	-4 486	
Maart	0	11 949	9 859	-2 090	0	36 084	25 676	-10 408	
April	0	31 645	29 058	-2 587	0	52 975	53 519	+544	
Mei	0	30 897	26 672	-4 225	0	63 533	57 265	-6 268	
Juni	0	23 685	23 114	-571	6 307	47 474	50 612	+3 138	
Juli	29 866	57 185	62 395	+5 210	54 466	91 947	96 002	+4 055	
Augustus	59 763	67 844	61 586	-6 258	70 849	105 228	102 947	-2 281	
September	31 540	32 404	26 358	-6 046	45 332	58 233	54 499	-3 734	
Oktober	25 699	16 560	16 925	+365	42 321	38 465	36 594	-1 871	
November	18 186	9 274	7 840	-1 434	31 882	25 731	22 103	-3 628	
December	4 542	7 787	0	-7 787	14 557	22 149	22 891	+742	
Totaal	169 596	304 262	276 254	-28 008	265 714	580 082	554 905	-25 177	
% juli / augustus	52,8	41,1	44,9	-	47,2	34,0	35,9	-	

Bron: MDK

Deel 3: Omzet en bestedingen

Tabel 3.1:
Omzet uit bestedingen van toeristen, Kust

	2013 in miljoen euro	2013 in %
Hotels	193,7	7,1
Gastenkamers	8,7	0,3
Vakantieparken	52,3	1,9
Kortkampeerplaatsen	21,8	0,8
Vakantiecentra	50,8	1,9
Jeugdlogies	20,0	0,7
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	221,0	8,1
Directe verhuur (via eigenaar/ derde)	198,1	7,3
Commercieel logies (vakantiegangers)	766,4	28,1
Vakantiewoningen	1 142,7	41,9
<i>Variabel</i>	609,1	22,3
<i>Vast</i>	533,6	19,6
Langetermijnkampeerplaatsen	108,5	4,0
<i>Variabel</i>	66,1	2,4
<i>Vast</i>	42,4	1,6
Tweedeverblijfstoerisme	1 251,2	45,9
Jachthavens	21,1	0,8
Dagtoerisme	629,0	23,1
Meeting industrie	60,0	2,2
Totale bestedingen	2 727,7	100,0

Bron: Westtoer

Tabel 3.2:
Directe bestedingen (per persoon/ dag of nacht) van kusttoeristen (vakantie) naar bestedingscategorie (in euro), 2013

	Dagtoeristen	Vakantiegangers commercieel logies	Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen (variabele uitgaven)
Logies	0,00	27,76	0,00
Terras, tearoom, café en snacks	22,59	14,61	19,72
Aankopen voedingen en drank	1,36	8,99	11,73
Algemene shopping	9,99	8,69	14,87
Transport	2,62	0,76	1,84
Andere	1,18	1,80	1,17
Per persoon/dag of nacht	37,74	62,61	49,33
Per persoon/per verblijf	37,74	331,82	315,71

Bron: Westtoer

Tabel 3.3:
Omzet uit directe bestedingen van kusttoeristen (vakantie) naar bestedingscategorie (in miljoen euro), 2013

	Dagtoeristen	Vakantiegangers commercieel logies	Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen (variabele uitgaven)
Logies	0,0	339,8	0,0
Terras, tearoom, café en snacks	375,9	178,8	243,5
Aankopen voedingen en drank	22,7	110,1	144,8
Algemene shopping	167,2	106,4	183,6
Transport	43,5	9,3	22,7
Andere	19,7	22,0	14,5
Directe bestedingen (o.b.v. variabele bestedingen pppn)	629,0	766,4	609,1
Vaste bestedingen op jaarbasis	-	-	533,6

Bron: Westtoer

Tabel 3.4:
Tewerkstelling in kusttoerisme

RSV/ RSVZ cijfers (zonder bouwsector, vervoer, studentenjobs en inclusief overheid vanaf 2008) voor de Kust (exclusief Zeebrugge)

Aantal jobs	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bezoldigde directe tewerkstelling	9 913	10 380	9 931	10 735	10 836	10 509
Zelfstandige tewerkstelling	2 147	2 153	2 160	2 286	2 270	2 263
Totaal aantal jobs	12 060	12 533	12 091	13 021	13 106	12 772

Bron: RSZ en RSVZ, met bewerking Toerisme Vlaanderen

Tabel 3.4 bis:
Alternatieve inschatting op basis van omzet uit bestedingen van kusttoeristen voor 2013

1 VTE directe werkgelegenheid per 100 000 euro en 0,5 VTE indirecte werkgelegenheid

2,7 miljard euro staat voor:	Directe werkgelegenheid	27 277 VTE
	Indirecte werkgelegenheid	13 639 VTE
	Totale werkgelegenheid	40 916 VTE

Bron: Westtoer

Deel 4: Logiescapaciteit naar kustgemeente

Tabel 4.1:
Capaciteit in bedden per kustgemeente, 2013

Logiesvorm	DP	Kok	NP	Mid	O'de	Bre	DH	Bla	Zee	KH	Kust
Hotels	976	632	932	875	3 987	180	838	2 423	192	1 898	12 933
Gastenkamers	72	148	107	61	103	6	208	68	0	141	914
Vakantieparken (centrale verhuur)	0	1 415	0	0	0	0	2 585	0	0	0	4 000
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	4 072	362	1 980	3 265	308	2 231	2 155	674	0	372	15 419
Vakantiecentra	0	726	1 051	0	1 178	0	0	1 619	0	0	4 574
Jeugdlogies	826	2 129	727	593	257	769	301	260	0	140	6 002
Vakantielogies	185	56	18	179	282	50	127	313	0	56	1 266
Enkel commercieel gebruik	6 131	5 468	4 815	4 973	6 115	3 236	6 214	5 357	192	2 607	45 108
Individuele vakantiewoningen	34 530	72 820	43 930	71 695	37 545	6 540	31 040	31 770	3 330	96 890	430 090
Vakantiewoningen op vakantieparken/ tweede verblijfparken	2 125	6 910	3 495	6 640	0	3 285	5 935	0	0	0	28 390
Langetermijnkampeerplaatsen	1 976	3 240	2 492	26 816	1 136	23 068	22 462	4 880	0	3 760	89 830
Gemengd gebruik (verhuur + tweede verblijf)	38 631	82 970	49 917	105 151	38 681	32 893	59 437	36 650	3 330	100 650	548 310
Totale beddenscapaciteit	44 762	88 438	54 732	110 124	44 796	36 129	65 651	42 007	3 522	103 257	593 418

Bron: Westtoer, VLIS en gemeenten

Gegevens uit deze uitgave mogen openbaar worden gemaakt mits uitdrukkelijke bronvermelding.

Westtoer apb
Koning Albert I laan 120
8200 Sint-Michiels (Brugge)
Tel. +32 50 30 55 00
Fax +32 50 30 55 90
www.westtoer.be
info@westtoer.be

